

REZUMAT la ciclului de lucrări

„*Contribuții la valorificarea moștenirii culturale și politice naționale (sec. XIV-XIX)*” de academician Andrei Eșanu și doctor Valentina Eșanu

În cele 33 de lucrări publicațiile din anii 2020-2021 au fost elucidate o serie de probleme ce țin de valorificarea moștenirii culturale, de monumentele de cultură scrisă din sec. XV-XIX, de evenimente epocale ale istoriei naționale.

Cele mai importante probleme au fost luate în dezbatere și rezolvate în volumul monografic „*Chișinăul de altădată, 1436-1812*” (Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2021, 616 p.), în care este prezentată sub diverse aspecte evoluția localității Chișinău de la sat la târg și oraș timp de câteva secole (XV - încep. sec. XIX) sub aspect istoric, administrativ, economic, cultural, ecleziastic, etnodemografic, meșteșugăresc ș.a. însoțit de un material bogat documentar. Volumul este înzestrat cu un amplu rezumat în limba engleză, Glosar de termeni arhaici, Tabel cronologic și Indice de persoane și locuri.

În aceiași ani este publicată culegerea de studii „*Cantemiriana. Noi contribuții*” (Chișinău, Lexon Prim, 2021, 268 p.), prin care autorii continuă valorificarea moștenirii lui Dimitrie Cantemir, fiind abordate o serie de aspecte ce țin de viața, activitatea și creația științifică a cărturarului, de receptarea acestora în cultura universală și românească.

Un alt volum cuprinde *Pomelnicul Mănăstirii Voroneț* (București, 2021, 110 p.), prin care este reconsiderată și subliniată valoarea științifică a acestui monument de cultură scrisă din sec. XIV- încep. sec. XIX, păstrat în Biblioteca Științifică „Andrei Lupan” din Chișinău.

Culegere de studii *Retrospecții istorice româno-ruse* (Chișinău, Ed. Lexon Prim, 2021, 180 p.), în care autorii abordează, dintr-o nouă viziune, relațiile dintre cele două popoare sub aspect militaro-politic și cultural în sec. XVIII-XIX, fiind dezvăluit mecanismul expansiunii imperiale țariste în Sud-Estul Europei, în spațiul geografic românesc în special. Totodată sunt examinate și importante probleme de interferență culturală și spirituală româno-est-slavă, de circulație a *Bibliei* și a *Evangeliei* în special, în limba slavonă în țările române în sec. XVI-XIX.

În alte 23 studii și articole, 3 recenzii, 3 rezumate, 15 participări la conferințe științifice naționale și internaționale, 7 – la emisiuni radio și TV, 5 lansări de carte, autorii au în atenția lor numeroase aspecte de istorie și cultură medievală și modernă românească punând la dispoziția oamenilor de știință și cultură, a cititorului larg cele mai noi rezultate obținute. În special sunt abordate o serie de noi teme și probleme privitoare: la circulația cărții est-slave în țările române; paternitatea cronicii lui Ureche vornicul; receptarea operelor lui Dimitrie Cantemir, istorii ale unor importante centre ecleziastice ș.a.

În perioada 2020-2021 acad. Andrei Eșanu a fost Președinte și Referent la teze de doctor habilitat și respectiv de doctor în istorie.